

Opis zajęć (syllabus): Organizacja i zarządzanie turystyką na obszarach przyrodniczych

Nazwa zajęć:	Organizacja i zarządzanie turystyką na obszarach przyrodniczych	ECTS	3
Nazwa zajęć w j. angielskim:	Organisation and Management of Tourism in Natural Areas		
Zajęcia dla kierunku studiów:	Ekonomia		

Język wykładowy: polski		Poziom studiów: 2	
Forma studiów: stacjonarne i niestacjonarne	Status zajęć: kierunkowy - do wyboru	Numer semestru: semestr letni	
Rok akademicki, od którego obowiązuje opis (rocznik):		2019/2020	Numer katalogowy: EKR-E-2SZ-X-74-KF-2019

Koordinator zajęć:	Rutkiewicz Artur, dr		
Prowadzący zajęcia:	Rutkiewicz Artur, dr inż.		
Jednostka realizująca:	Katedra Ochrony Lasu i Ekologii		
Jednostka zlecająca:	Wydział Ekonomiczny		
Założenia, cele i opis zajęć:	Wykład Współczesne trendy rozwojowe turystyki w odniesieniu do dóbr i zasobów przyrodniczych. Struktura rynku turystycznego a obszary przyrodnicze. Użytkowanie turystyczne terenów przyrodniczych. Turystyka na obszarach przyrodniczo cennych. Natężenie dopuszczalnego użytkowania turystycznego obszarów przyrodniczych. Turystyka na obszarach o dużych walorach przyrodniczych. Organizacji ruchu turystycznego na obszarach przyrodniczych. Usportowione formy turystyki na obszarach przyrodniczych. Turystyka na obszarach chronionych. Organizacja i zarządzanie turystyką na obszarach wiejskich. Organizacja i zarządzanie turystyką na obszarach leśnych. Organizacja i zarządzanie turystyką na obszarach wodnych. Organizacja i zarządzanie turystyką na obszarach górskich. Organizacja i zarządzanie turystyką na obszarach transgranicznych. Rola administracji publicznej i samorządowej w organizacji i zarządzaniu turystyką. Ćwiczenia Analiza organizacji i zarządzania turystyką na obszarach wiejskich - studium przypadków. Analiza organizacji i zarządzania turystyką na obszarach leśnych - studium przypadków. Analiza organizacji i zarządzania turystyką na obszarach wodnych - studium przypadków. Analiza organizacji i zarządzania turystyką na obszarach chronionych - studium przypadków. Analiza organizacji i zarządzania turystyką na obszarach parków Narodowych i Krajobrazowych - studium przypadków.		
Formy dydaktyczne, liczba godzin:	a. wykład - liczba godzin: stacj: 20, niestacj. 12 b. ćwiczenia audytoryjne - liczba godzin: stacj: 4, niestacj. 2 c. ćwiczenia terenowe - liczba godzin: stacj: 6, niestacj. 2		
Metody dydaktyczne:	dyskusja, konsultacje, wykład konwersacyjny, studium przypadku, indywidualne projekty studenckie		
Wymagania formalne i założenia wstępne:	Podstawy turystyki. Podstawy ekologii. Podstawy ochrony przyrody. Podstawy zarządzania w turystyce.		
Efekty uczenia się:	Wiedza - Zna i rozumie: 1. Zna aktualne trendy i kierunki rozwoju turystyki i rekreacji w odniesieniu do nauk o zarządzaniu i o środowisku naturalnym. 2. Zna w pogłębionym stopniu zasady analizy oraz planowania rozwoju turystyki i rekreacji na różnym szczeblu z uwzględnieniem kontekstu środowiskowego i społecznego.	Umiejętności - Potrafi: 3. Potrafi integrować zdobytą wiedzę z różnych obszarów związanych z turystyką i rekreacją (obsz.: przyrodniczego, społecznego i gospodarczego). 4. Potrafi w pogłębiony sposób dokonywać analiz i ich interpretacji w zakresie zjawisk zachodzących w turystyce i rekreacji na obszarach przyrodniczych. Potrafi wykorzystywać wiedzę do opisu zjawisk związanych z zarządzaniem turystyką i rekreacją na obszarach przyrodniczych.	Kompetencje - Jest gotów do: 5. Jest gotów do prowadzenia działalności w zakresie turystyki i rekreacji w sposób przedsiębiorczy i odpowiedzialny społecznie i ekologicznie na obszarach przyrodniczych. 6. Jest gotów do rozwijania dorobku zawodowego z uwzględnieniem zasad etyki, odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych uwzględniających zmiany w potrzebach społecznych i zasobach przyrodniczych.
Sposób weryfikacji efektów uczenia się:	ocena wystąpień w trakcie zajęć (efekty: 1,2,3,4), ocena prac wykonywanych w ramach pracy własnej studenta (efekty: 4,5,6), ocena aktywności w trakcie zajęć (efekty: 2,3,4)		
Forma dokumentacji osiągniętych efektów uczenia się:	karty oceny studenta (w tym na listach obecności), indywidualne projekty studenckie		

Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową:	ocena wystąpień w trakcie zajęć - 25%, ocena prac wykonywanych w ramach pracy własnej studenta - 50%, ocena aktywności w trakcie zajęć - 25%
Miejsce realizacji zajęć:	Sale audytorijna, wykłady i ćwiczenia. Część zajęć realizowana w terenie - wyjazd studialny.
Literatura podstawowa i uzupełniająca:	
- Aleziak W, Turystyka w obliczu wyzwań XXI wieku, Wyd. Albis, Kraków 1999. Aleziak W., Perspektywy i kierunki rozwoju badań naukowych nad turystyką [w:] Kierunki rozwoju badań naukowych w turystyce, red. G. Gołębski, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa 2003. ALEJZIAK W., 2008, Globalizacja i decentralizacja jako kierunki rozwoju polityki turystycznej XXI w., w: Nowe problemy turystyki, nr 1, s. 29-45. - BIANCHI R.V., 2004, Tourism Restructuring and the Politics of Sustainability: A Critical View from the European Periphery (The Canary Islands), w: Journal of Sustainable Tourism, 12, s. 495-529. BOHDANOWICZ P., Turystyka a świadomość ekologiczna, Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2005. BUTLER R.W 1991, Tourism, Environment, and Sustainable Development, w: Environmental Conservation 18 (3), s. 201-209. Dębniwska, M. (red.) 2000. Rozwój agroturystyki i jej wpływ na przeobrażenia w rolnictwie i na wsi, część I: Uwarunkowania ekonomiczne, organizacyjne i prawne, Olsztyn: Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. Czają S., Fiedor B., Graczyk A., Jakubczyk Z., Podstawy ekonomii i środowiska zasobów naturalnych, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2002. - Kisiel R., Jastrzębska K., Kowalewski A., Polityka leśna i gospodarowanie lasami w Polsce na przykładzie nadleśnictw w województwie warmińsko-mazurskim, [w:] Turystyka na obszarach przyrodniczo cennych, red. M. Jalinik, S. Bakier, Wyd. EkoPress, Białystok 2016. Kruczek Z., 2015, Analiza frekwencji w polskich atrakcjach turystycznych, Turyzm, 25,1, 47-55. Lijewski T., Mikułowski B., Wyrzykowski J., 2002, Geografia turystyki Polski, Wydawnictwo PWE, Warszawa. Liszewski S., 2009, Przestrzeń turystyczna parków narodowych w Polsce, [w:] B. Domański, W. Kurek (red.), Gospodarka i przestrzeń, IGIiP UJ, Kraków, 187-201. - Skawiński P., 2010, Zarządzanie ruchem turystycznym w Tatrzańskim Parku Narodowym, Folia Turistica, 22, 25-34. Wyrzykowski J., 1986, Geograficzne uwarunkowania rozwoju urlopowej turystyki wypoczynkowej w Polsce, Acta Universitatis Wratislaviensis, 935, Studia Geograficzne, 44. - Jalinik M., 2016 ZARZĄDZANIE TURYSTYKĄ NA OBSZARACH PRZYRODNICZO CENNYCH. Turystyka i Rekreacja 2016 1(17) 227-238. Zeszyty Naukowe Politechniki Białostocka. - Zeszyty Naukowe. Turystyka i Rekreacja	
Uwagi:	

Wskaźniki ilościowe charakteryzujące moduł/przedmiot:	
Szacunkowa sumaryczna liczba godzin pracy studenta (kontaktowych i pracy własnej) niezbędna dla osiągnięcia zakładanych dla zajęć efektów uczenia się - na tej podstawie należy wypełnić pole ECTS:	75/75
Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia:	1.4/1.4 ECTS

Tabela zgodności kierunkowych efektów uczenia się z efektami przedmiotu:			
Kategoria efektu	Efekty uczenia się dla zajęć:	Odniesienie do efektów dla programu studiów dla kierunku	Oddziaływanie zajęć na efekt kierunkowy*)
Wiedza	1.Zna aktualne trendy i kierunki rozwoju turystyki i rekreacji w odniesieniu do nauk o zarządzaniu i o środowisku naturalnym.	TR2_KW01	3
	2. Zna w pogłębionym stopniu zasady analizy oraz planowania rozwoju turystyki i rekreacji na różnym szczeblu z uwzględnieniem kontekstu środowiskowego i społecznego.	TR2_KW04	3
Umiejętności	3. Potrafi integrować zdobytą wiedzę z różnych obszarów związanych z turystyką i rekreacją (obsz.: przyrodniczego, społecznego i gospodarczego).	TR2_KU02	3
	4. Potrafi w pogłębiony sposób dokonywać analiz i ich interpretacji w zakresie zjawisk zachodzących w turystyce i rekreacji na obszarach przyrodniczych. Potrafi wykorzystywać wiedzę do opisu zjawisk związanych z zarządzaniem turystyką i rekreacją na obszarach przyrodniczych.	TR2_KU01	3
Kompetencje	5. Jest gotów do prowadzenia działalności w zakresie turystyki i rekreacji w sposób przedsiębiorczy i odpowiedzialny społecznie i ekologicznie na obszarach przyrodniczych.	TR2_KK02	3
	6. Jest gotów do rozwijania dorobku zawodowego z uwzględnieniem zasad etyki, odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych uwzględniających zmiany w potrzebach społecznych i zasobach przyrodniczych.	TR2_KK03	3

*) 3 - zaawansowany i szczegółowy, 2 - znaczący, 1 - podstawowy